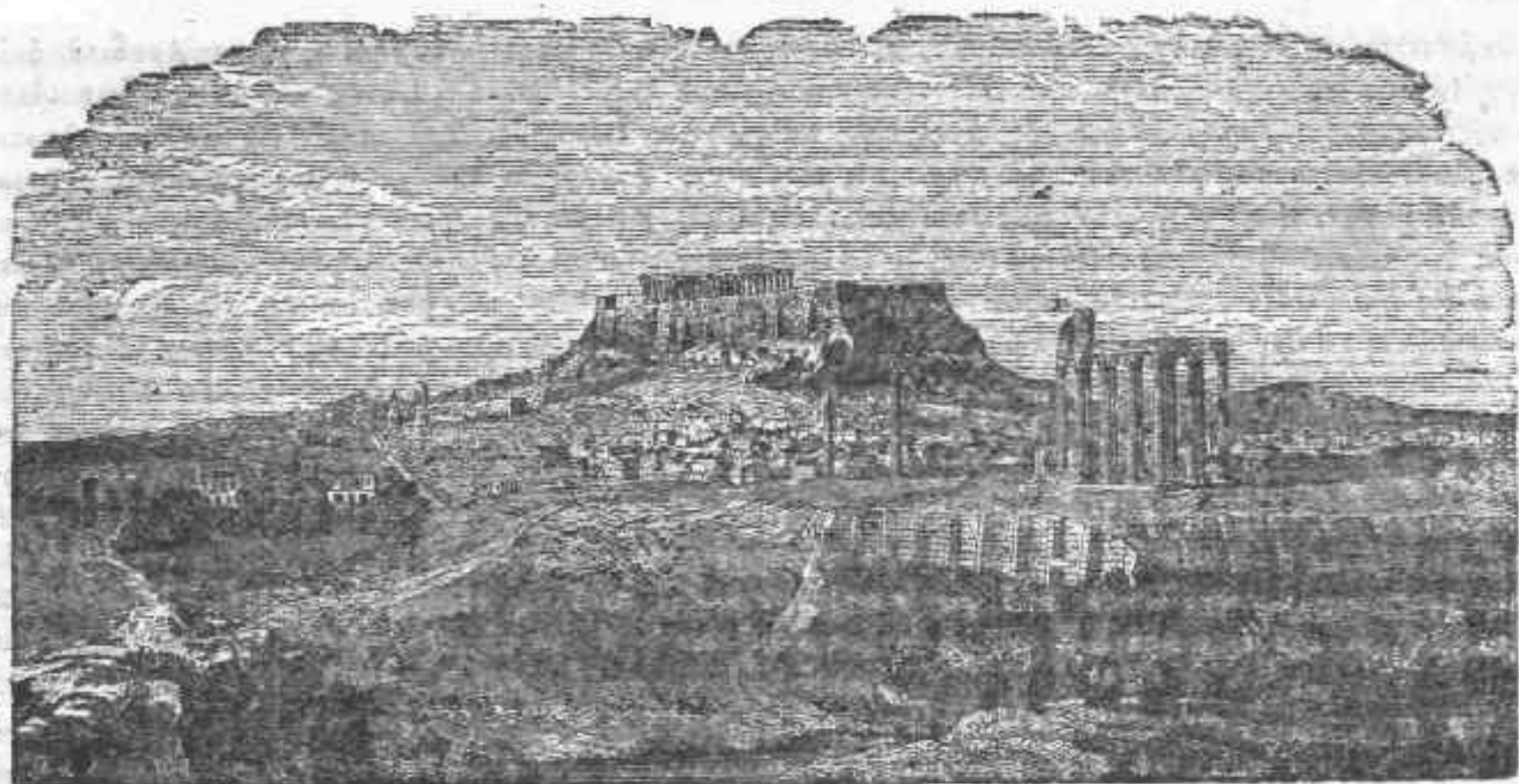

ΠΑΝΔΩΡΑ.

1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ, 1858.

ΤΟΜΟΣ Θ'.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 201.

ΟΛΙΓΑ ΤΙΝΑ

ΠΕΡΙ

ΙΝΔΙΑΣ.

--*--

Η ἀνταρτία τῶν Ἰνδῶν, καὶ ἡ θρησκεία τῶν Ἰθαγενῶν. στρατιωτῶν κατὰ τῶν τέκνων καὶ γυναικῶν τῶν Ἀγγλῶν, ἐπασχολοῦν πρὸ πολλῶν μνημῶν τὰς πολιτικὰς ἐρημιερίδας τῆς Εὐρώπης. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν, παρὰ τὰ περιγραφόμενα οἰκτρὰ παθήματα τῶν δυστυχῶν καὶ ἀόπλων οἰκογενειῶν, ἐκδίδονται σπουδαῖα περὶ τῶν Ἰνδῶν καὶ Μωαμεθανῶν συγγράμματα, σαφηνίζοντα τῆς Ἰνδίας τὴν τοπογραφίαν, καὶ ἀναπληροῦντα τὰς ἀτελεῖς τῶν Εὐρωπαϊκῶν γνώσεις περὶ τῆς χώρας ταύτης. Ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες μέχρι τοῦδε ὀλίγα ἐγράψαμεν πρὸς πλείωτέραν γνῶσιν τῆς ἱστορίας καὶ τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῆς Ἰνδίας. Ἄν ἐξαίρεσωμεν ἐρμηνείας τινὰς λέξεων Ἰνδικῶν παρὰ τῆς ἀξιολόγου τῆς Σμύρνης Ἀραβίαις, ἔμειναν οἱ ὁμογενεῖς ἀνιχνῶσται ἐν ἀγνοίᾳ τῶν παρὰ πάντων τῶν συγγραφέων κατακόρως μεταχειριζομένων Ἰνδικῶν λέξεων. Οὐτε περὶ τῆς καταλλήλου τῶν λέξεων τούτων γραφῆς συμφωνία ἐστὶ ὑπάρχει, διότι ἡ ἀληθὲς αὐτῶν σημασία ἀγνοεῖται παρὰ τῶν πλείωτων ὁμογενῶν συγγραφέων. Ταύτην τὴν ἐλλειψιν φροντίζω σήμερον, τὸ κατὰ δύναμιν, ν' ἀναπληρώ-

σω, καὶ μετὰ τὴν ἐρμηνείαν τῶν πλείωτων τούτων λέξεων, ἀφίνω τὴν εἰς τὸ ἑλληνικώτερον γραφὴν αὐτῶν εἰς τοὺς φιλελόγους.

Αἱ νῦν λαλούμεναι γλώσσαι τῆς Ἰνδίας, κατάγονται ὡς ἐπιτοπὸν παρὰ τῆς ἀρχαίας Σανσκρίτης, ὡς ἡ Ἰταλική, Ἰσπανικὴ καὶ Γαλλικὴ παρὰ τῆς Λατινικῆς. Αἱ πολυάριθμοι αὗται διαλέκτοι, διαφέρουν εἰς τὰς χώρας τῆς ἀχανοῦς Ἰνδίας, τῆς χωρισμένης τὸ πρῶτον εἰς μικρὰς ἐπαρχίας, διοικουμένας παρὰ διαμαχομένων ἡγεμόνων. Αἱ πλείωτεραι ρίζαι τῶν Ἰνδικῶν τούτων διαλέκτων, ἀλλοιούμεναι ποτὲ μὲν ὀλιγώτερον, ποτὲ δὲ πλείωτερον, εὐκόλως ἀνάγονται εἰς τὴν ἄλλοτε ἐν Ἰνδία λαλουμένην Σανσκρίτην, ἥτις καὶ αὕτη ὑπἔσθη τὴν αὐτὴν τύχην τῶν ποτὲ εἰς τὴν Εὐρώπην λαλουμένων, νῦν δὲ νεκρῶν γλωσσῶν.

Πολὺν καιρὸν πρὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν Ἀγγλῶν εἰς τὴν Ἰνδίαν, γινομένης κατὰ πρῶτον τὸ 1661 Σ. Ε. ὅταν ἡγόρασαν παρὰ τῶν Πορτογάλων τὴν Βομβάην, οἱ Πέρσαι εἰς τὰς ἀρκτικὰς ἐπαρχίας εἶχον εἰσάξει τὴν Μωαμεθανικὴν θρησκείαν, καὶ μετ' αὐτῆς τὴν γλῶσσαν αὐτῶν. Ὅλοι οἱ τότε ἐγχώριοι ἡγεμόνες, εἰς τὰς μετὰ τῶν Ἀγγλῶν ἀκολούθους διαπραγματεύσεις αὐτῶν, ἔγραφον καὶ ἐπιστολὰς καὶ συνθήκας εἰς Περσικὴν γλῶσσαν ἁμικτον τῆς δημοῦδος διαλέκτου. Ἡ ἐναρμόνιος καὶ πλουσία αὕτη γλῶσσα, ἦτο τότε κοινὴ εἰς ὅλους τοὺς ἡγεμόνας, μετὰ τῶν ὁποίων συνεμάχισαν καὶ συνεμπορεύοντο οἱ Ἀγγλοὶ. Τοὺς περὶζοντας ἡγεμόνας τούτους, ἐμειμήθησαν καὶ ἄλλοι τῶν μεσημβρινῶν ἐπαρχιῶν, ὥστε ἡ Περσικὴ ἐγίνα κοινὴ διάλεκτος

τῶν βασιλικῶν οἰκογενειῶν καὶ τῶν εὐπατριδῶν ὅλων καὶ ἡ προσάρτησις πολλάκις, ὅταν Ἀραβικὰ ὀνόματα λαμβάνουν ἀλλοιώσεις καὶ καταλήξεις ἰδιαζόντως Περσικάς. Τοῦ κακοζήλου τούτου πλουτισμοῦ ἀπολογίαν δὲν ἔχει ἡ Περσικὴ καθὼς ἡ Τουρκικὴ, πτωχὴ Ταταρικὴ γλῶσσα, ἥτις μὴν ἔχουσα παρὰ πτωχὸν ὀλίγων βιωτικῶν, πραγμάτων γλωσσάριον, ἀρύεται καθ' ἑκάστην ἐκ τῆς Περσικῆς καὶ τῆς πλουσίης Ἀραβικῆς. Οἱ Πέρσαι, κατὰ τὴν νέαν αὐτῶν θρησκευτικὴν ἀναγέννησιν, εἶχον ἐκπέσει ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν δόξαν, παρέφθαιραν καὶ ἀφιλοκάλως συνεκέρσαν τὴν ἰδίαν προπάτριον γλῶσσαν μετὰ τῆς Ἀραβικῆς. Αὕτη εἶναι ἡ αἰτία καὶ ἡ πηγὴ τῶν τόσων Ἀραβικῶν λέξεων, τῶν συνεχῶς ἀπαντωμένων εἰς τὴν Ἰνδίαν, καὶ κοινῶν σήμερον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐκείσε Ἀγγλικῆς ἐταιρείας.

Αἰδωνάς τινες πρὸ τῆς ἐμπειρίσεως τῶν Πορτογάλων ἐν Ἰνδίᾳ, ἡ Περσικὴ γλῶσσα εἶχε διαδοθῇ παρὰ τοῦ λαλοῦντος αὐτὴν λαοῦ μέχρι Κίνας πρὸς ἀνατολὰς, καὶ μικρὰς Ἀσίας πρὸς δυσμὰς, παντοῦ θυμωζομένη διὰ τὴν ἀφείλειαν τοῦ πεζοῦ καὶ τὴν ἀρμονίαν τοῦ ποιητικοῦ λόγου. Αὕτη εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς τότε συνήθους Περσικῆς εἰς τὴν Ἰνδίαν, κατ' ἐξοχὴν εἰς τὰς ἀρκτικάς ἐπαρχίας, ὅπου κατὰ πρῶτον εἰσῆλθσαν οἱ Πέρσαι, καὶ ὅπου ἀναφαίνονται τόσα τόσων Ἰνδικῶν πόλεων Περσικὰ ὀνόματα, ἀπολεσθέντων τῶν ἀρχαίων Ἰνδικῶν, πρὸς ζημίαν τῆς πολυτίμου καὶ ἀξιολόγου Ἰνδικῆς ἀρχαιολογίας (α). Ἡ εἰσαγωγὴ τῆς Περσικῆς γλώσσης εἰς τὰς ἡγεμονικὰς γενεάς τῶν Ἰνδῶν, ὁμοιάζει τὴν εἰσαγωγὴν τῆς παγκοίνου Γαλλικῆς εἰς τὰς αὐλὰς τῆς Εὐρώπης, ὅταν ἐδῶ, καθὼς καὶ ἐκεῖ, οἱ ἡγεμόνες κατεπρόνουν καὶ τὸν λαὸν καὶ τοῦ λαοῦ τὴν γλῶσσαν, ὡς δημῶδη καὶ βάνυσον. Ἡ λαλουμένη γλῶσσα τῶν Ἰνδῶν παρέλαβεν ἀπὸ τὴν Περσικὴν πολλὰς φράσεις καὶ πλείστας λέξεις θρησκευτικὰς, καταλληλοτέρας τῆς ἰδίας αὐτῶν πρὸς ἔκφρασιν τῶν Μωαμεθανικῶν δογμάτων.

Τοιαύτη εἶναι ἡ αἰτία τῆς παραδόξου ἐπιμιξίας Περσικῶν καὶ Σανσκριτικῶν λέξεων εἰς τὰς γλώττας τὰς νῦν λαλουμένας τῶν Ἰνδῶν, καὶ τὴν ἐπιμιξίαν ταύτην ἀνάγκη νὰ ἔχῃ κατὰ νοῦν ὁ ζητῶν τὴν ἀληθῆ τῶν Ἰνδικῶν λέξεων παραγωγὴν καὶ ἐρμηνείαν.

Λέγω δὲ ἐτι, διὰ τοὺς ἀπείρους τῆς Περσικῆς καὶ τῶν συγγενῶν ταύτης γλωσσῶν, ὅτι μετὰ τὴν κήρυξιν τοῦ Κορχνίου καὶ τὴν παντελὴ τῶν Περσῶν ἀποστασίαν ἀπὸ τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων αὐτῶν, ἡ γλῶσσα αὐτῶν ἠρύσθη πολλότατα ἀπὸ τὴν Ἀραβικὴν, ὅχι μόνον θρησκευτικὰ, ἀλλὰ καὶ ποιητικὰ καὶ πολιτικὰ καὶ ἀληθῆς τραγέλαφος εἰ-

ματὰ λαμβάνουν ἀλλοιώσεις καὶ καταλήξεις ἰδιαζόντως Περσικάς. Τοῦ κακοζήλου τούτου πλουτισμοῦ ἀπολογίαν δὲν ἔχει ἡ Περσικὴ καθὼς ἡ Τουρκικὴ, πτωχὴ Ταταρικὴ γλῶσσα, ἥτις μὴν ἔχουσα παρὰ πτωχὸν ὀλίγων βιωτικῶν, πραγμάτων γλωσσάριον, ἀρύεται καθ' ἑκάστην ἐκ τῆς Περσικῆς καὶ τῆς πλουσίης Ἀραβικῆς. Οἱ Πέρσαι, κατὰ τὴν νέαν αὐτῶν θρησκευτικὴν ἀναγέννησιν, εἶχον ἐκπέσει ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν δόξαν, παρέφθαιραν καὶ ἀφιλοκάλως συνεκέρσαν τὴν ἰδίαν προπάτριον γλῶσσαν μετὰ τῆς Ἀραβικῆς. Αὕτη εἶναι ἡ αἰτία καὶ ἡ πηγὴ τῶν τόσων Ἀραβικῶν λέξεων, τῶν συνεχῶς ἀπαντωμένων εἰς τὴν Ἰνδίαν, καὶ κοινῶν σήμερον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐκείσε Ἀγγλικῆς ἐταιρείας.

Ἀρκοῦν ταῦτα πρὸς σαφήνειαν τῆς ἐπιμιξίας τῶν τόσων διαλέκτων εἰς τὴν Ἰνδίαν. Μεταβαίνω τῶρα εἰς τὴν ἐξήγησιν τινῶν λέξεων, τῶν ὁποίων ἡ ἐπιστημότερα εἶναι *Sepoy*.

Sepoy ἀγγλιστί, καὶ *Cipaye* γαλλιστί, λέγεται ὁ ἰθαγενὴς στρατιώτης Ἰνδός, εἴτε εἰδωλολάτρης, εἴτε μουσουλμάνος. Ἡ λέξις εἶναι Περσικὴ παρὰ τοῦ *esb* ἢ *esp*, ἵππος. Πρὸς σαφεστέραν ἐτυμολογίαν αὐτῆς καὶ τῶν πολλῶν αὐτῆς παραγωγῶν λέγω, ὅτι ἐγεννήθη παρὰ τῆς Σανσκριτικῆς *asva*, ἵππος, ὅθεν ἔχει τὰ γενέθλιά της καὶ ἡ Ζανδικὴ *aspa*, καὶ ἡ Περσικὴ αὕτη *esp*. Ἡ ἰδικὴ μας ἵππος, κατὰ τὴν φυσικὴν τροπὴν τῶν Σανσκριτικῶν συμφώνων, ἔγινε πρῶτον *ιῆρος*, ἀκολουθῶς ἵππος. Ὁμοίαν παραγωγὴν ἔχει καὶ ἡ Λατινικὴ *equus*. Αἱ Περσικαὶ *esrah* καὶ *esbah*, ἀναμφιδόλως ἐσημείναν τὸ πάλαι ἵππικόν στρατόν ἀλλὰ τὴν σήμερον ἔχασαν τὴν σημασίαν ταύτην, καὶ ἐρμηνεύονται εἰς τὰ Λεξικά *Exercitus* — στρατός, καὶ *sepeh* στρατιώτης. Πρὸς τούτοις ἡ κοινὴ Περσικὴ λέξις *ispahbed*, παρὰ τῆς Σανσκριτικῆς *asvapatis* δηλ. *asva* — ἵππος, *patis* — κύριος τοῦ ἵππου, ἵππαρχος, σημαίνει εἰς τὴν σημερινὴν Περσικὴν, ὅχι πλέον τὸν ἀρχηγὸν τοῦ ἵππικου, ἀλλ' ἀπλῶς στρατάρχην, *Dux exercitus*, ἀρχηγὸν τοῦ στρατοῦ. Ἐκ τῆς παγκοίνου ταύτης λέξεως, εἶναι καὶ ἡ συνήθης Τουρκικὴ *spahi*, καὶ οἱ ὁμώνυμοι Γάλλοι στρατιῶται τῆς Ἀλγερίας *les spahis* (α). Ἰδοὺ τίνα τρόπον, νομίζω, ἀπώλεσεν ἡ λέξις αὕτη τὴν γνησίαν αὐτῆς σημασίαν, καὶ ἔφθασε νὰ σημαίνῃ στρατιώτην καὶ πεζὸν στράτευμα. Εἰς τὴν Ἀσίαν ἄλλοτε, ὅτε πολυάριθμοι στρατοί, ὁλον- ἐν αὐξανόμενοι, διέβαινον ἀπὸ βασιλείαν εἰς βασιλείαν χάριν κατακτήσεως καὶ λαφύρων, οἱ δὲ Μογγόλοι κτέκντησαν τόσας χώρας, τῶν ὁποίων καὶ ἔμειναν μέχρι σήμερον κύριοι, οἱ πλείοτεροι στρατιῶται ἦσαν ἑφιπποὶ. Ἡγεμόνες τινες ἀκκλουθῶς εἶχον ἵππικόν μόνον, διὰ τοῦ ὁποῦ

(α) Ἡ μεγάλη ἐπαρχία *Pandjab* γραφομένη καὶ *Pandjau* ἂν ὀνομαζομένη, εἶναι Περσικὴ λέξις, σημαίνουσα οἱ πέντε ποταμοί, παρὰ τοῦ *Pondj* — πέντε, καὶ τῆς *ab* — ὕδωρ, ποταμός. Τὴν λέξιν *ab* μεταχειρίζονται οἱ Πέρσαι ἐπὶ ποταμῶν καθὼς καὶ οἱ Τούρκοι τὸ *su*, ὕδωρ. Πρὸς. *Karasu* — μακρόνερρον, ὄνομα ποταμοῦ τῆς μικρῆς Ἀσίας. Ἡ ἐπαρχία αὕτη εἶναι πρὸς ἄρκτον καὶ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, παρὰ τῶν κλάδων τοῦ ὁποῦ διαδρίχεται. Πρὸς νότον τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας εἶναι ἡ *Dash* μικρὰ ἐπαρχία, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα εἶναι σύνθετον παρὰ τῆς Περσικῆς *da* — δύο καὶ τοῦ αὐτοῦ *ab* — ὕδωρ.

(α) Ἡ πόλις Ἰσπαχὰν τῆς Περσίας, παρὰ τῆς λέξεως ταύτης, σημαίνει τόπον στρατοῦ, ἢ ἀπλῶς στρατόπεδον.

διέβαιναν ευχερέστερα καὶ ταχύτερα τὰς ἐκτενεῖς πεδ. ἀδ. τῆς μέσης Ἀσίας. Ὅθεν, μετὰ καιρὸν, ὁ ἐρίππος, στρατιώτης, ὁ *esrah*, ἔχασε τὴν κυριολεξίαν αὐτοῦ, καὶ ἐσήμκινεν ἀκολουθῶς πάντα ὀπλίτην ἀκολουθοῦντα τὸ στράτευμα. Ἡ σημασία τῆς λέξεως ταύτης εἶναι ἀρχαιοτάτη εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Περσῶν καὶ τῶν περσικοῦντων λαῶν, διότι, ἐξαιρουμένης τῆς πρωτογενοῦς *esp* — ἵππος, τὰ πολυάριθμα παράγωγα σήμερον ἔχασαν πᾶσαν σημασίαν ἱππικῆς. Τοιαύτης παρελλογαῖς ὄνομα, ὅμοιον τὴν σημασίαν μετὰ τῆς Περσικῆς ταύτης λέξεως, ἔχομεν εἰς τὴν Ἀγγλοσαξωνικὴν γλῶσσαν. *Cniht* — (προφ. *Kniht*) εἰς τὴν ἀρχαίαν ταύτην διάλεκτον, ἐσήμκινε πῖδον, νέον ἐρκθον· *leorning-cniht*, τὸν μαθητὴν· εἰς δὲ τὰ Ἀγγλοσαξωνικά εὐαγγέλια *leorning cnihtas*, λέγονται οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ. Οἱ μακτιόσπουδοι καὶ ἀγέρωχοι τιμαριῶται παρεκκολουθοῦντο εἰς ὅλας αὐτῶν τὰς ἐκδρομὰς καὶ πομπὰς παρατάξεις παρὰ πολλῶν νέων εὐπατριδῶν ἐρίππων. Μετὰ καιρὸν τὸ ὄνομα τοῦτο *cniht* ἐδόθη εἰς ὅλους τοὺς ἀκολουθῶντες τῶν τιμαριῶτων, εἴτε ἐρίππους εἴτε πεζοὺς. Αὕτη εἶναι ἡ παράγωγος τῆς σημερινῆς Ἀγγλικῆς *Knight*, ἱππότης, παρὰ τῆς Ἀγγλοσαξωνικῆς ταύτης *cniht* — πῖς. Τοιαύτη ἐστὶ καὶ ἡ σημασία τῆς Γαλλικῆς *chevalier*, καὶ Ἰταλικῆς *cavaliere*, λέξεων μὴν ἔχουσῶν τὴν παρεμικρὰν ἰδέαν ἵππου. Νομίζω ὅτι Πέρσης εἰδήμων τῆς ἰδίας αὐτοῦ γλώσσης, ζητῶν τὴν ἀληθῆ ἐρμηνείαν τῆς λέξεως *chevalier*, κινουμένης εἰς τὴν Εὐρώπην, ἠδύνατο κάλλιστα νὰ τὴν κατελάβῃ ἀπὸ τὴν ταυτόσημον ἰδικήν του.

Ἀρκούν ταῦτα, νομίζω, πρὸς ἐρμηνεῖαν τῆς παγκοίνου λέξεως *seroy* καὶ τῆς ὁμοιοσήμου Τουρκικῆς *spahi*. Ἡ Περσικὴ ὀνόμαζε *seréh*, καὶ κατὰ παρεμικρὰν *seroy*, τοὺς Ἰνδοὺς στρατιώτας, πρὶν κατακτήσωσιν οἱ Ἀγγλοὶ τὴν Ἰνδίαν· καὶ τοιαύτην ὀνομασίαν ἐρύλαξαν καὶ οὗτοι, διακρίνοντες τοιοῦτοτρόπως τοὺς ἰθαγενεῖς ἀπὸ τοὺς ὀλίγους Ἀγγλοὺς στρατιώτας.

Μετὰ τὴν ἐρμηνεῖαν τῆς λέξεως ταύτης, τασάκις σήμερον μνημονευομένης, ἕκαστος εἶναι κύριος νὰ τὴν ἐξελληνίσῃ ὅπως κρίνει ὀρθότερον (α). Εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς, τοὺς υἱοθετοῦντας καθ' ἑκάστην ξένος καὶ κακοφώνους λέξεις μὲ τὴν εὐκολίαν, ἀρμολογιστάτη εἶναι ἡ λέξις αὕτη νὰ διακρίνη τοὺς

δύο διαμυχομένους στρατοὺς, ἐπειδὴ κατὰ τὸ παρὸν ἀνάγκη νὰ συνυπάρχωσι καὶ νὰ συνυπερασπίζωνται τὸν τόπον. Εἰς ἡμᾶς ὅμως, τῶν ὁποίων ἡ γλῶσσα εἶναι ξένων διαλέκτων ἄμικτος, τραχέων καὶ κακοφώνων λέξεων ἡ εἰσαγωγή εἶναι δύσκολος, καὶ ἡ συναρμογὴ αὐτῶν πολλάκις κακὸς ἦλος. Τοὺς Ἰνδοὺς στρατιώτας τούτους, ὁμογενεῖς τινος γράφον Κυπαῖους, ἄλλοι δὲ Σιπίους· ἀλλ' ἡ φυσικὴ τῶν συμφώνων ἀλληλοτροπία δὲν δικαιώνει τὴν λέξιν Κυπαῖους. Κατ' ἐμὲ, προτιμῶ νὰ ἐλληνίσωμεν τὴν Ἀγγλικὴν *Seroy* λέγοντες Σεπόης, καὶ πληθ. Σεπόαι, φυλάττοντες οὕτω καθαρώτεραν τὴν παράγωγὴν τῆς πρωτογενοῦς περσικῆς *esp*. Ταῦτα, ὡς ἀνωτέρω εἶπον, εἶναι σπουδὴ φιλολόγων, ἀγαπῶντων καὶ τὸ ὀρθίον καὶ τὸ ἐναρμόνιον συνάμα τῆς γλώσσης.

Ἐρχομαι τώρα εἰς ἄλλην κοινὴν λέξιν, συνεχῶς ἀναφερομένην εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνταρσίας ταύτης.

Ἡ λέξις *radjan*, καὶ πτωτικὴ ὀνομαστικὴ *radja*, εἶναι καθαρὰ Σανσκριτικὴ, κοινὴ εἰς τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς τῆς Ἰνδίας, καὶ μέχρι σήμερον ἀναλλοίωτος εἰς τὸ στόμα τοῦ Ἰνδικοῦ λαοῦ. Ἐσήμκινε δὲ βασιλέα, ἡγεμόνα, φύλαρχον, καὶ τοιαύτη εἰς ὅλην τὴν Ἰνδίαν εἶναι ἡ κυρία σημασία αὐτῆς. Ἀλλὰ τὴν σήμερον δίδεται χάριν τιμῆς εἰς πολλοὺς ἐπιτήμους ἄνδρας, καὶ εἰς τινὰς ἡγεμονίσκους· προσηγορίᾳ ἐπίτιμος, ὅποιοι οἱ τίτλοι τῶν ἱπποτικῶν ταγμάτων τῆς ἐσπερίας Εὐρώπης. Τὴν λέξιν ταύτην ἀνευρίσκομεν εἰς πολλὰς διαλέκτους τῆς Εὐρώπης, καὶ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὰ συγγράμματα τῶν Ῥωμαίων. Πρὸς *re(x)gis* — βασιλεὺς, *regno* βασιλεύω, *regius* βασιλικός. Ἐκ ταύτης καὶ ἡ *regio*, χώρα βασιλευμένη, ἀκολουθῶς μέρος γῆς, καὶ τῶν Βυζαντινῶν συγγραφέων ὁ Ῥεγιών. Εἰς τὰ Γερμανικά ἔθνη ἡ λέξις εἶναι κοινὴ. *Reiks*, ὀνομάζει ἡ Γοτθικὴ τὸν ἡγεμόνα, καθὼς καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἡ Γερμανικὴ *reich* τὴν βασιλείαν. Ἡ Ἀγγλοσαξωνικὴ, ὅθεν πηγάζει ἡ πλειοτέρα Ἀγγλικὴ γλῶσσα, λέγει *rixian*, βασιλεύω καὶ *rice* (προφ. *rike*) βασιλεῖς, ὅθεν καὶ ἡ ἐρμηνεία τῆς Ἀγγλικῆς *Bishopric*, ἐπισκοπὴ, δηλ. Ἐπισκόπου βασιλεία. Ἡ λέξις αὕτη, τὸσον συνήθης εἰς τὰ συγγράμματα τῶν Ῥωμαίων καὶ Γερμανῶν, καὶ πάγκοινος εἰς τὰς σήμερον λαλουμένας γλώσσας τῆς Εὐρώπης (α), ἦτον ἄγνωστος εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἐκτὸς τινῶν λέξεων τὰς ὁποίας κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἐδανείσθη παρὰ τῶν Λατίνων, καθὼς ἡ ἀνω ἀναφερομένη *ρεγιών*, καὶ Ῥήγιον ὄνομα τόπου. Ἡ κυρία σημασία τοῦ Σανσκριτικοῦ ῥήματος *radj*, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγεται ἡ *radja*, εἶναι λάμπω, στίλβω, ἀκολουθῶς βασιλεύω, ἡγεμονεύω. Ἡ σημασία αὕτη τῆς πρωτογενοῦς ρίζης ἀποδεικνύει τίς ἦτο τὸ πάλαι ἡ χαρακτηριστικωτάτη ιδιότης τῶν ἐν Ἰνδίᾳ βασιλέων. Τοιαύτη εἶναι ἔτι καὶ σήμερον ἡ κοινὴ

(α) Ἐπειδὴ πολλῶν ξένων λέξεων τὴν ἐξελληνισμὸν εἰς τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς. Σατράπης εἶναι λέξις Σανσκριτικὴ, σημαντική ἀκόμη εἰς τὰ Λεξικά ὡς Περσικὴ, τὴν ὁποίαν οἱ Πέρσαι παρέλαβον ἀπὸ τοὺς Ἰνδοὺς. Πρὸς *ksatrya* — *patia*. — *ksatrya* στρατιωτικὸς — *patia*, κύριος, ἄρχων, δηλ. στρατάρχης. Δεσπότης, τοῦ ὁποίου τὴν σημασίαν ὅλοι γνωρίζομεν, εἶναι ἡ Σανσκριτικὴ *Desaratis* — *dasa* — γῆ — *patia* — κύριος, κύριος τῆς γῆς, ἐξουσιαστής. Ἡ Σανσκριτικὴ αὕτη *dasa* εὐρίσκεται καὶ εἰς τὴν λέξιν παράδεισος, ἑλληνομὸς χαρίστητος τῆς Σανσκριτικῆς *paradisa*, σημαίνουσα τὴν πύραν γῆν, ἐξαιρῶν γῆν. Τὴν αὐτὴν παράγωγὴν ἔχει καὶ ἡ Περσικὴ *ferdās* — παράδεισος, σημαίνουσα τόπον ὠραῖον, κατέφυγον ἀπὸ ἀνθρ. καὶ σκυρὰ δένδρα.

(α) Πρὸς τῶν Γάλλων τὸ *roi*, τῶν Ἰταλῶν τὸ *re* καὶ *rege*, τῶν Ἰσπανῶν τὸ *rey* καὶ τὰ ἐπίθετα.

δοξασίᾳ τῶν Ἀσιατικῶν ἐθνῶν, τῶν ὁποίων οἱ ἡγεμόνες καταλύουν εἰς πολυδάπανα ἀνάκτορα, καὶ δεικνύονται μὲ μεγαλοπρέπειαν μὴ ἀρμόζουσαν εἰς τὴν πενίαν καὶ ἐνδείαν τῶν ὑπακόων αὐτῶν. Ἡ σύνθετος maharadja, παρὰ τοῦ maha μέγας καὶ τῆς ἁνῆς radja, ἦτο τὸ πάλαι καὶ τὴν σήμερον, προσηγορία κοινή. Σημαίνει τῶν Ἑλλήνων ὁ μέγας βασιλεὺς. Τὸ ἐπίθετον τοῦτο maha προσαρτᾶται καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα ὀνόματα Ἰνδικὰ σημαίνοντα ισχύον, δύναντιν, ἢ ἀρετὴν πλείονα τῶν ἄλλων. Τὴν λέξιν ταύτην maharadja μεταχειρίζονται οἱ νῦν Ἰνδοὶ συχνότερα τῶν προπατόρων αὐτῶν, διότι οἱ πλείότεροι τῶν ἐκπεσόντων τῆς ἀληθοῦς ἀξίας, ἀγχιπῶσιν ἔτι καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὴν σκιάν τῆς ἀρχίας δόξης. Ἀπαρχαλλάντως ἐκάμνομεν καὶ ἡμεῖς ἐν καιρῷ δουλείας, ἐξυπντοῦντες τῆς πλουσίας ἡμῶν γλώσσης τὰ ἐπίθετα, εἰς τὴν μετ' ἀλλήλων ἀελευθέριον συμπεριφορὰν.

Radjani λέγεται ἡ σύζυγος τοῦ βασιλέως· εἶναι δὲ παραφθορὰ τοῦ τακτικοῦ θηλυκοῦ radjani, ἀλλ' οἱ Ἀγγλοὶ γράφουν τὴν λέξιν ὅπως τὴν προφέρουν οἱ Ἰνδοί, rani, καὶ τοιοῦτοτρόπως γραμμὴν ἀπαντᾷ εἰς πολλὰς Ἀγγλικὰς ἐφημερίδας. Ex-rani λέγουσιν οἱ Ἀγγλοὶ τὴν ἄλλοτε βασιλίδαν, ἢ τὴν ἐκ πτωτον τοῦ θρόνου (α).

Ἄλλη συνηθεστάτη λέξις, εἰς τὴν νεωτέραν ιστορίαν τῆς Ἰνδίας, εἶναι ἡ navab ἢ nawab. Κακῶς ἐγράφετο καὶ ἐπροφέρετο ἄλλοτε παρὰ τῶν Ἀγγλῶν nabob· καὶ μολονότι ἡ παραγωγή τῆς λέξεως εἶναι γνωστὴ, πολλόταται ἀκόμη οὕτω καὶ τὴν γράφουν καὶ τὴν προφέρουν· ὅθεν ἀδικον δὲν ἔχουν οἱ ξένοι μιμούμενοι τοὺς Ἀγγλους, παρὰ τῶν ὁποίων ἐδιδάχθησαν τὰ τῶν Ἰνδιῶν καὶ τὴν προφέρωσιν οὕτως. Ἡ λέξις εἶναι καθαρὰ Ἀραβικὴ, κοινὴ ὅχι μόνον εἰς τὴν Ἰνδίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Περσίαν, Κιρκασίαν καὶ τὰς Τουρκικὰς χώρας τῆς Μεσοποταμίας ὅπου κοινῶς λαλεῖται ἡ Ἀραβικὴ καὶ ἡ ἰδιόρρυθμος Κουρδικὴ γλῶσσος. Πηράγεται παρὰ τῆς ρίζης nab, σημαίνουσας τὸν ἰστάμενον εἰς τόπον ἄλλου, τὸν εκπληροῦντα χρεὶν ἄλλου. Ἡ λέξις naib καὶ πληθ. navab καὶ nab σημαίνει τῶν Λατινῶν τὸ vicarius, κατ' ἐξοχὴν δὲ τὸν vicarius regis—ἀντιβασιλεὺς, τὸν ἰστάμενον ἐν τόμῳ βασιλείας, γαλλιστὶ vice-roi. Λέξιν κατὰλληλον καὶ μεταγλωττίσαμεν τὴν Λατινικὴν vicarius, ἡμεῖς δὲν ἔχομεν (*) ἀλλ' ὁ ἄπειρος τῆς Λατινικῆς δύναται καλλίστα καὶ ἐννοῆσαι τὴν ἐννοίαν τῆς λέξεως διὰ τῆς Γαλλικῆς vice-roi, λέξεως ὅπως Λατινικῆς, vice regis, ἐν τόμῳ βασιλείας. Οἱ Ἀγγλοὶ, καθὼς καὶ οἱ περσίζοντες Ἰνδοί, μιμούμενοι τοὺς Ἀραβίους, μεταχειρίζονται τὸν πληθυντικὸν navab ἢ navab ἀντὶ

τοῦ ἐνικοῦ naib, κοινοτέρου εἰς τὴν Κιρκασίαν, προφέροντες αὐτόν, καθὼς προείπον, nabob. Τὴν πληθυντικὴν ἀντὶ τοῦ ἐνικοῦ μεταχειρίζονται καθήκως οἱ Ἀραβεὶς αὐτοί, καὶ αὕτη μὲ φαίνεται ἡ αἰτία ἡ παρακινήσασα αὐτοὺς νὰ σχηματίσωσι μετὰ καιρὸν τοῦ πληθυντικοῦ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ραινόμενον σπάνιον μὲν εἰς ἄλλας γλώσσας, κοινότατον δὲ εἰς τὴν Ἀραβικὴν. Ἡ λέξις αὕτη εἶναι σήμερον κοινὴ εἰς τὴν Ἰνδίαν, καὶ ἀπολείσασα τὴν προτέραν αὐτῆς σημασίαν, σημαίνει πολλῶν ἐπαρχιῶν ἡγεμονίσκους καὶ ἐπισήμους πολυκτήμενας, φιλάζοντας τὸ ὄνομα τοῦτο, μόνον ἔχους τῆς ἀρχαίας αὐτῶν ἐξουσίας. Γίνεται δὲ πολλάκις σήμερον, διὰ καὶ μὴν εἶπω πάντοτε, ἀπλῆ ἐπίτιμος προσηγορία εὐπατριδῶν τινῶν, καθὼς ἡ προερμηνευθεῖσα radja καὶ maharadja. Ἡ Ἀγγλικὴ ἐταιρεία τῆς Ἰνδίας, μετὰ τὴν κατὰ καιροῦ κατὰκτησιν καὶ ἀγορὰν τῶν πλειοτέρων ἐπαρχιῶν τῆς Ἰνδίας, ἐκτός τῶν πλουσιῶν πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς ἡγεμόνας ἐτησίαν χορηγήσεων, ἀρῆκεν εἰς τοὺς πλειοτέρους καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν τίτλους καὶ τιμὰς· καὶ ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος εἶναι παντοῦ ὁ αὐτός, καὶ παντοῦ φιλόδοξος καὶ ματαιόσπουδος, ἐμετριάζετο τοιοῦτοτρόπως τῆς ἀπολεσθείσης δόξης ἢ πικρὰ ἀνάμνησις, ὥς καὶ ἡμεῖς εἰς ἄλλους καιροὺς ἐλέγομεν ἀλλήλους ἄρχοντας, ἡμεῖς οἱ ἀρχόμενοι καὶ συντυραννούμενοι.

Ἄλλη λέξις καθαρὰ Περσικῆς καταγωγῆς εἶναι ἡ zemindar, τὴν ὁποίαν, κοινὴν εἰς τὴν Ἰνδίαν, δὲν ἀναφέρουν τόσον συχνὰ τὰ περὶ τῆς χώρας ταύτης συγγράμματα. Ἡ λέξις αὕτη σημαίνει τοὺς κτήτορας ἐκτεταμένων καλλιεργησίμων γαιῶν, τοὺς ὁποίους οἱ Ἀγγλοὶ εἰς τὴν Ἰνδίαν καὶ ἄλλοι ὀνομάζουν land-holders. Ὁμοιάζουν οὗτοι τοῦς ἐν Τουρκίᾳ κτήτορας τῶν λεγομένων τσιφλικίων, τὰ ὁποῖα οἱ κύριοι αὐτῶν, οἱ πλείστοι Ὀθωμανοί, ἐκμισθόνουν εἰς τοὺς φιλεργότερους χριστιανούς. Οἱ πολυκτήμενοι οὗτοι Ἰνδοί, εὕρισκοντο οἱ πλείότεροι εἰς τὴν πᾶμπορον ἐπαρχίαν τῆς Βεγγάλης, ὅπου οἱ γεωργοὶ δὲν ἐκράττονται οὔτε καταλυστεύονται, ὥς εἰς τὰς βωρειότερας ἐπαρχίας. Πρὸς τοῦτοις ἡ μεταφορὰ τῶν προϊόντων εἰς τὴν Καλκούτταν, καὶ ἡ ἐκείθεν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν εὐχερὲς ἀποστολὴ, παρέκλινε πολλοὺς Ἰνδοὺς νὰ δοθῶσιν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν κερπίμων αὐτῶν γαιῶν. Οἱ γεωργοὶ οὗτοι ὅχι μόνον τῆς Βεγγάλης ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Ἰνδίας, ἔμειναν οἱ πλείστοι ἀμέτοχοι τῆς αἵματρός ἀνταρσίας, καὶ πολλῶν αὐτῶν μναίαν κάμνουν πολλοὶ πρόσφυγες καὶ καταδιωκόμενοι Ἀγγλοὶ, τῶν ὁποίων τὴν γυμνότητα ἐκάλυψαν, τὴν πείναν ἐθεράπευσαν, καὶ μὲ κίνδυνον τῆς ἰδίας αὐτῶν περιουσίας καὶ ζωῆς ἐσώσαν ἀπὸ τῆς χειρὸς τῶν ἰθαγενῶν στρατιωτῶν. Ἡ λέξις zemindar σύγκειται παρὰ δύο Περσικῶν λέξεων zemīn, γῆ, καὶ der, μόνιον σημαίνον κτήσιν, ἐκ τοῦ ῥήματος dashien ἔχω. Σημαίνει λοιπὸν τὸν ἔχοντα γῆν, καθὼς ἄλλη ὁμοίωσις Περσικῆς, malidar (mal, πλοῦτος) τὸν πλούσιον.

(α) Ἡ ἐξήγησις τῆς λέξεως ταύτης δεικνύει σαφέντατα, ὅτι σφάλαν ὅσοι γράφουν τὴν Ἰνδικὴν ταύτην λέξιν radja, —rajā. Τινες ἐφημεριδογράφοι Εὐρωπαῖοι, ὁμιλοῦντες περὶ τῶν ἐν Τουρκίᾳ ὑποταγῶν χριστιανῶν, τῶν βεργιάνων, κακῶς γράφουν τὴν λέξιν rajā raja.

(*) ΣΗΜ. ΠΑΝΔ. Ἴσως διὰ τῆς λέξεως «τοποτηρητής».

Πρὸ τῆς ἀνταρτίας ταύτης, οἱ γεωργοὶ οὗτοι ἐξ-
μίσθωναν τοὺς ἐγγείους φόρους τῶν Ἰνδῶν ἀπὸ τῆν
ἐταιρείαν. Οἱ τοὶ πάλιν ἐπώλουν εἰς ἄλλους ὑπο-
ταλεῖς αὐτῶν μέρη τινὰ ἐπαρχιῶν, καὶ οὗτοι πάλιν
εἰς ἄλλους, καθὼς σήμερον γίνεται εἰς τὴν Τουρ-
κίαν. Λέγεται δὲ παρὰ πολλῶν Ἀγγλῶν, ὅτι τῶν
ἰσχυρῶν τούτων ὑπαλληλίτικων ἢ τυρκνικῶν πρὸς
τοὺς πατριώτας αὐτῶν Ἰνδῶν, καὶ ἡ ἀνελευθερία
καὶ ἀσπλαγχνος εἰσπραξίς τῶν φόρων ἠρέθιζον τοὺς
πτωχοὺς ἐγκατοίκους. Καὶ ταῦτα μὲν ἐμάνθανεν ἡ
ἐταιρεία, ἀλλ' ἐδυσκολεύετο νὰ τὰ θαρσύνῃ, μὴν
ἔχουσα ἀρμοδίους καὶ ἐπαρκεῖς Ἀγγλοὺς ὑπαλλή-
λους. Ἡ ἱστορία τῆς ἀνταρτίας θέλει μᾶς φωτίσει
παρὶ πολλῶν τοιούτων παρενομιῶν.

Ἡ λέξις *rajput*, καὶ ἐνίοτε *rajpoor* γράφομένη,
παρὰ τῶν Ἀγγλῶν, εἶναι ἡ γνωστὴ Σανσκριτικὴ
radjaputra, σημαίνουσα ἄνδρα στρατιωτικῆς τά-
ξεως, πολλάκις δὲ καὶ τὸν ἄπλοον στρατιώτην. Τὸ
ὄνομα τοῦτο, κοινὸν σήμερον εἰς τὴν Ἰνδίαν, ἐδίδετο
ἄλλοτε εἰς τὴν πολυάνθρωπον καὶ ἰσχυράν ἐκείνην
τάξιν τῶν Ἰνδῶν, τὴν λεγομένην *ksatrya*. Ἦτον
αὕτη, κατὰ τὴν ἐπιστημότητα, ἡ δευτέρα τῶν τεσ-
σάρων τάξεων εἰς τὰς ὁποίας διηγεῖτο ἄλλοτε ὁ
λαὸς ὅλος τῶν Ἰνδῶν, ὅταν ἤκουζεν ἡ θρησκεία
αὐτῶν, ἄμικτος τῶν μεταγενεστέρων πολλῶν αἰρέ-
σεων, καὶ πρὶν ὑποπέσωσιν ὑπὸ τὴν σιδηρᾶν δύνα-
στείαν τῶν Περσῶν καὶ Μογγόλων κατακτητῶν.
Αἱ τάξεις αὗται (*castes*) τέσσαρες τὸν ἀριθμὸν, ὑπὸ
τὴν διοίκησιν τῶν ξένων ἐθνῶν, ἀλλοτρίων τὰ
ἦθη καὶ τὴν θρησκείαν, συνανειμίχθησαν εἰς τινὰ
μέρη, εἰς τινὰ ὅτε μόνην τὴν μνήμην αὐτῶν φυλάτ-
τουν οἱ ἐγκατοικοί. Ἡ πρώτη τάξις, οἱ Βραχμᾶναι,
οἱ ἱεροῦνται καὶ τοῦ λαοῦ ὅλου οἱ πολυμαθεῖς τε-
ρροί, δὲν εἶναι πλέον τὴν σήμερον ὅ,τι ἦσαν τὸ πάλ-
λι, ἀλλ' εὐρίσκονται πολλοί, κατατεταγμένοι ὡς
ἄπλοὶ στρατιῶται ὑπὸ Ἀγγλοὺς ἀξιωματικούς, πλη-
σίαν ἀνδρῶν τῆς κατωτέρας τάξεως· παντοῦ ὅμως,
ὅπως καὶ ἄλλοτε, εἶναι καὶ λογιζόμενοι ἐπισημό-
τεροι τῶν ἄλλων ὁμοθρήσκων Ἰνδῶν. Ἡ δευτέρα, ἡ
στρατιωτικὴ *ksatrya*, ἦτον ἄλλοτε πολυάνθρωπος,
ἰσχυρὰ καὶ ἐπίσημος τάξις λαοῦ, συχνότατα ἀνα-
φερομένη εἰς ὅλους τοὺς ἐμυλίου πολέμους, τῶν
ὁποίων μνείαν κάμουν τὰ ποιητικὰ συγγράμματα
τῶν Ἰνδῶν. Οἱ οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ ὑποταλεῖς ἡγε-
μόνες, ἦσαν ἐκ τῆς τάξεως ταύτης, καὶ παντοῦ εἰς
τὰς ἐπαρχίας οὗτοι ἦσαν οἱ δεσπύζοντες καὶ διοι-
κοῦντες τὸν ὑποταλῆ λαόν. Ἐντεῦθεν τὸ ἐπίσημον τῆς
τάξεως ταύτης, συμπεριλαμβανοῦσθαι καὶ ὅλην τὴν
πολυάριθμον βασιλικὴν γενεὰν τῆς χώρας. Τὴν
σήμερον, ἀντὶ τῆς λέξεως *ksatrya*, μεταχειρίζονται
ὡς περὶ τοῦ τῆν *raijaputra*, σημαίνουσιν τὸ πάλ-
λι τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. Μετὰ καιρὸν ἡ λέξις
αὕτη ἐσήμερinen ὅλους τοὺς στρατιωτικούς, καὶ αὐ-
τοὺς προσέτι τοὺς τῆς κατωτέρας τάξεως στρατιώ-
τας, ὅσοι χάριν μισθοῦ ἢ λεηλασίας, κατατάσσοντο
εἰς τὰς στρατιωτικὰς τάξεις τῶν ἡγεμόνων. Ἡ λέ-
ξις τοιοῦτοτρόπως ἐγένε κοινὴ σήμερον, καὶ ἀντὶ
τῆς ἄλλοτε μνημονευομένης *ksatrya*, μεταχειρί-

ζονται ταύτην ὀνομάζοντες ὅσω πολλοὺς ἡγεμόνας
καὶ τινὰς ἐμυλίου φυλάς τῶν ἐνδοτέρων ἐπαρ-
χιῶν τῆς Ἰνδίας, καλοῦσάντες τὴν ἀρχαίαν Σαν-
σκριτικὴν λέξιν *radjaputra* ἢ *radjaputa*, οἱ δὲ
νῦν Ἰνδοὶ καὶ Ἀγγλοὶ, εἰς *rajput* ὅθεν καὶ τὸ ὄ-
νομα τῆς ἐκτεταμένης ἐπαρχίας *Rajpootana*, ση-
μαίνον χώρον ἢ τόπον τῶν *Rajput*, διότι ἡ λέγου-
ται *tan*, μῆριν Περτικὴν, προσκολλημένον εἰς τοι-
αῦτα ὀνόματα, σημαίνει τόπον ἢ χώραν.

Δύο ἄλλα ὀνόματα κύρια, συχνότατα ἀπαντῶν-
ται εἰς τὴν Γεωγραφίαν τῆς Ἰνδίας, καὶ συχνάκις
ἀναφαίνονται ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας. Τὰ ὀνόματα
ταῦτα ἀπαντῶνται πλεονέκτον εἰς τὴν ἐπαρχίαν
Oude, καὶ πρὸς τὰς ἀρκτέας χώρας αὐτῆς, ὅπου
καθηκόνισσε τὸ ἐγγώριον θρησκεία ἡ Μωαμεθαν-
ικὴ θρησκεία. Αἱ λέξεις αὗται εἶναι ἡ τελικὴ *pura*,
γράφουμένη ὡς περὶ τοῦ πολὺ σήμερον *poor*, καὶ *pur*
παρὰ τῶν Ἀγγλῶν, *poor* παρὰ τῶν Γάλλων, καὶ
ἡ *abad*. Ἡ μὲν *poor* καθὼς ἡ λέγουσα τῆς *Gawn-*
poor, εἶναι καθαρὰ Σανσκριτικὴ, ἐξηγουμένη πό-
λις, καὶ εὐρισκόμενη εἰς πολυὰ ὅμα τοπικὰ ὀνό-
ματα, ὡς καὶ τὰ ἡμέτερα Τρίπολις, Ἐρμούπολις,
κτλ. Ἡ δὲ *abad* εἰς τὰς λέξεις *Allahabad*, *Feru-*
khabad, εἶναι Περσικὴ, τῆς αὐτῆς ὡς καὶ ἡ *poor*
σημασίας. Ἡ *Allahabad* ἐξηγεῖται Θεοῦπολις, παρὰ
τῆς Ἀραβικῆς *Allah* Θεός, καὶ ταύτης τῆς *abad*.
Ἡ λέξις *pura*, συνειθεστέρα τὴν σήμερον παρὰ
τοῖς Ἰνδοῖς, ἔχασε τὸ τελικὸν φωνῆεν. Ἡ Ἀγ-
γλικὴ γράφῃ τῆς λέξεως εἶναι ὀρθότερα τῆς Γαλ-
λικῆς *poor*. Συνέβη εἰς τὴν Ἰνδίαν ὅ,τι καὶ εἰς
ἡμᾶς, νὰ ἔχωσιν τινες τόποι διπλᾶ ὀνόματα, τὸ
μὲν, τῶν ἀρχαίων κατοίκων, τὸ δὲ, τῶν ἀλλο-
γλώσσων κατακτητῶν, καθὼς Νεοχώριον, Τουρκι-
στὶ *Γενίκοϊ*.

Ἄλλη λέξις κοινὴ εἶναι ἡ *nizam*. Εἶναι δὲ
Ἀραβικὴ, καὶ γνωστὴ εἰς τὴν Τουρκίαν ὡς ὄνομα
τοῦ τακτικοῦ στρατεύματος. Παράγεται παρὰ τῆς
ρίζης *nazama*, θέτω τι εἰς τάξιν — τάττω. Ἡ
πράγματος *nizam* σημαίνει τρόπον, τάξιν, ἔθος,
εἰς δὲ τὴν Ἰνδίαν τὸν ἡγεμόνα, κυριάρχην. Οὕτως
ὀνομάζονται πολλῶν ἐπαρχιῶν δεσπότες. Τὸ αὐτὸ
σημαίνει καὶ εἰς Τουρκίαν, ὅπου ὁ στρατιώτης
πολλάκις λέγεται *nizam*.

Σύγγραμμα ὁλόκληρον ἐχοιμάζετο διὰ νὰ σαφηνίσῃ
τις τὰς πολλὰς ξένας ὀνομασίας τὰς ἀπαντωμένους
εἰς ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς φαικώδους ταύτης ἀν-
ταρτίας. Οἱ μεταφράζοντες τῆς λεπτομερεῖς ἐπι-
στολῆς τῶν Ἀγγλικῶν ἐφημερίδων, ἐν ἀγνοίᾳ τῶν
ξένων τούτων λέξεων, καὶ τῶν ἐθίμων τῶν Ἰνδῶν,
ἀφίενον τὰς λέξεις ἀνεμνηστούς, συγχίζοντες τοὺς
ἀπείρους αὐτῶν ἀντιγνώστους. Ἐλάττωμα μέγα εἶ-
ναι τῶν πλεονέκτων ἐν Ἰνδία κατοικούντων Ἀγ-
γλων, τὸ νὰ μεταχειρίζονται τῶς ἐγγωρίους λέξεις
παντάπασις ἀγνώστους εἰς τοὺς πλεονέκτους αὐτῶν
συμπatriώτας, καὶ ἐπὶ μᾶλλον, εἰς τοὺς πολλοὺς
ἀλλογλώσσους καὶ ἀλλογενεῖς, μηδὲν ὅπως σχετι-
σθέντες πρότερον μὲ τὴν Ἰνδίαν καὶ τὸν λαόν της.
Τοῦτο εἶναι ἐλάττωμα, ὅχι μόνον τῶν ἐν τῇ ἡ-

διὰ Ἀγγλων, ἀλλὰ καὶ ὅπου ἄλλοι ταξιδεύουν, ὑπε-
ραγαπῶσι τὴν χρῆσιν ἀνεξεγήτων ἐντοπίων λέξεων,
μὴ συλλογιζόμενοι ὅτι γίνονται παντάπασιν ἀκατά-
ληπτοι, τὸ δὲ ὕψος αὐτῶν ἀποβαίνει τραχὺ καὶ
ξενικόν. Ἡ μόνη αὐτῶν ἀπολογία εἶναι, ὡς ἀνω-
τέρω εἶπον, ὅτι ἡ Ἀγγλική, μίγμα διαφόρων γλωσ-
σῶν, παραδέχεται ἀνευ δυσκολίας πᾶσαν ξένην
λέξιν.

Ἡ ἐπαρχία, ἡ παρὰ τῶν Ἀγγλων ὀνομαζομένη
Oude, ὅπου συνεκεντρώθησαν οἱ πλείότεροι καὶ ἰ-
σχυρότεροι ἀντάρται, καὶ ἐσφάγησαν τόσα βρέφη καὶ
τόσαι γυναῖκες, ἐλέγαστο τὸ πάλαι παρὰ τῶν Ἰνδῶν
Ayodhya. Ἦτο πολὺ μεγαλητέρα τῆς μικρᾶς ση-
μερινῆς ἐπαρχίας, καὶ ἡ πολυάνθρωπος πρωτεύου-
σά της, ὅθεν ἡ ἐπαρχία ὠνομάσθη οὕτως, εἶναι τῶρα
πενιχρὰ κωμόπολις ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Γάγγου, ὀλίγη
μίλια μακρὰν τῆς **Lachnow** πρὸς ἀνατολάς. Ἀλ-
λοτε ἦτο πρωτεύουσα τοῦ Θεοῦ Ῥάμα, περιβόη-
τος εἰς τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν τῶν Ἰνδῶν, διότι
ἐδῶ συνεπολέμησαν ἐπὶ πολὺ ὅλοι οἱ ἥρωες τῶν
ὑποίων τοὺς ἀγῶνας διηγεῖται ἡ **Μαχαβράτα**. Ἐν-
τεῦθεν διεσπάρη εἰς ὅλην τὴν Ἰνδίαν, ἀπὸ τὰ ὄρη
Ἡμαλαῖα μέχρι τῆς **Γαπροβάνης**, ἡ πεντάδελφος
φυλὴ τῶν **Πενδάδων**, τῆς ὁποίας τὴν μνήμην καὶ
τὸ ὄνομα σώζουσιν εἰσέτι ὅλα τὰ ἀπώτατα καὶ δια-
χωρισμένα μέρη τῆς ἐκτενοῦς ταύτης χώρας. Ἐδῶ
ἤκαζεν ἡ λατρεία τοῦ Ἡλίου, ἐδῶ ἐκατοίκει ἡ
περιβόητος φυλὴ ἡ λεγομένη **Surya vansa** (γένος
τοῦ ἡλίου), τῆς ὁποίας ἡ μεταγενεστέρα δια-
σπορὰ μετέφεραν εἰς ξένους τόπους τὴν τόσον συν-
ήθη εἰς τοὺς ἀρχαίους λατρείαν τοῦ ἡλίου καὶ
τοῦ πυρός. Τὸ πάλαι εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην
ἐμπεριείχετο καὶ ἡ πόλις **Hastinapura**, συνεχῶς
μνημονευομένη εἰς τὰ ἀρχαῖα Ἰνδικὰ συγγράμ-
ματᾶ. Τὴν θέσιν τῆς πολυανθρώπου **Hastinapura**
ἡ μέρος τῶν προαστείων αὐτῆς, κατέχει σήμερον
ἡ πόλις **Delhi**, τὴν ὁποίαν ἀνωκοδόμησαν καὶ ἐ-
λάμπρυνον οἱ **Μωαμεθανοὶ** κατακτηταὶ τῆς Ἰνδίας.
Ἐκτὸς τῶν πολλῶν ἱστορικῶν ἀναμνήσεων τῆς χώ-
ρας ταύτης, θεωρουμένης παρὰ τῶν Ἰνδῶν, ὡς καὶ
παρ' ἡμῶν θεωροῦνται αἱ κλεινὰ Ἀθῆναι, ἡ ἐπαρχία
εἶναι ἡ εὐκρατεστὴ καὶ εὐφορωτέρα τῆς Ἰνδίας.
Διαβρέχεται δὲ παρὰ πολλῶν ποταμῶν, κλάδων
τοῦ Γάγγου, ἐνῶ τοῦ ἀνερέλου οὐρανοῦ τὸν καύ-
σωνα μετριάξουσιν οἱ ἀνεμοὶ ἀπὸ τὰ χιονοσκεπῆ **Ἡ-**
μαλαῖα ὄρη. Ὅθεν δικαιοῦνται οἱ ἀρχαῖοι ποιεῖν
Ἰνδοί, ψάλλοντες τόσον συχνὰ τὴν κалλονὴν τῆς
ἐπαρχίας ταύτης, τὴν εὐφορίαν τοῦ τόπου, καὶ
τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς πολυανθρώπου **Ayodhya**.
Τόσαι ἀρεταὶ τῆς ἐπαρχίας ταύτης, πρὸ πολλοῦ
ἐξωπύρηνσαν πολλῶν γειτόνων τὴν ἀκόρεστον πλεο-
ναξίαν, καὶ καθὼς ἡ εὐφορος καὶ περικαλλὴς Ἰτα-
λία, οὕτω καὶ ἡ **Ayodhya** ἐπεσεν ὑπὸ τὸν ζυγὸν
πολλῶν ἀλληλοδιαδόχων κραταιῶν γειτόνων. Πρὸ
πολλῶν αἰώνων, οἱ αὐτόχθονες Ἰνδοὶ κατ' ἐξοχὴν οἱ
τῶν ἀρκτικῶν ἐπαρχιῶν, εἶχον ὑποκύψει εἰς ξένον
ζυγόν, ἀναγκασθέντες, πρῶτον μὲν ἀπὸ τοὺς **Πέρ-**
σαι, δεύτερον δὲ ἀπὸ τοὺς **Μογγόλους** ὃ ἀλλὰ

ξῶσι θρήσκευμα, νὰ κρημίσωσι τοὺς πατέρας
ναοὺς καὶ τὰ εἰδῶλα τὰ δίσμορφα τῆς πολυθείας
τῶν, καὶ ν' ἀνακτῇσιν ντοὺς εἰς τὸν Θεὸν τοῦ
Μωάμεθ. Μεταβάντες εἰς ἄλλην θρησκείαν, τῆς ὁ-
ποίας ἡ πειθὴ ἦτον ἡ μάχαιρα, σκληρυνόμενοι τὴν
ψυχὴν διὰ τῆς ἀποστασίας ταύτης, ἠδυνήθησαν νὰ
φυλάξωσιν ἐπὶ πολλοῦ αἰῶνα τὴν ἀρχὴν, γενό-
μενοι, ὡς οἱ **Μωαμεθανοὶ**, μαχιμώτεροι καὶ θηριωδέ-
στεροι τῶν εἰρηνικωτέρων ὁμοφύλων εἰδωλολα-
τρῶν. Ἡ ἀρχαία καὶ σημερινὴ ἱστορία τῆς ἐπαρ-
χίας ταύτης, τόσον ἐπισήμου εἰς τὰ χρονικά τῆς
Ἰνδίας, σαφηνίζει κάλλιστα τὸ αἰμοδόρον καὶ κτη-
νώδες τῆς ἀνταρσίας, καὶ τὴν πανταχόθεν συρ-
ροὴν τῶν ἀνταρτῶν. Οἱ ἐγκατοικοὶ εἶναι μὲν Ἰνδοί,
ἀλλ' Ἰνδοὶ **Μωαμεθανοί**, καὶ τὸ κατὰ τῶν ἄλλο-
φύλων μῖσος τούτων, εἶναι σφοδρότερον τοῦ τῶν συν-
αδελφῶν εἰδωλολατρῶν, τῶν ἀνεχομένων ἀγογγύ-
στως καὶ ξένην ἀρχὴν καὶ ξένον θρήσκευμα.

Οἱ Ἰνδοὶ δὲν εἶναι μάχιμοι οὐδ' αἰμοχαρεῖς, καὶ
ἂν ἡ ἀρχαία αὐτῶν ἱστορία εἶναι πλήρης στάσεων
καὶ πολυχρόνιων ἐμπυλίων πολέμων, τοιαύτη εἶναι
ἡ ἱστορία ὅλων τῶν Ἀσιατικῶν λαῶν, χωρίζομέ-
νων ἀπ' ἀλλήλων δι' ὀρίων στενῶν, καὶ συμπολε-
μούντων πάντοτε διὰ τὰ ἄλογα καὶ ἐξηρμένα
πάθη τῶν φιλοδόξων ἡγεμόνων αὐτῶν. Αἱ ὀλίγη
μάχιμοι φυλαὶ τῆς Ἰνδίας, εὐρίσκονται εἰς τὰς ἀρ-
κτικὰς χώρας, πλησίον τῶν **Ἡμαλαίων**, ὅπου τὸ
ψυχρὸν κλίμα καὶ τὸ τραχὺ καὶ ἀκαρπον τοῦ τό-
που ἐνισχύει αὐτὰς πλείοτερον, ἐνῶ ἔχουν κατα-
φύγιον τὰ ὄρη αἰφνιδίων ἐπιδρομῶν κατὰ τῶν γει-
τόνων καὶ τῶν ξένων τὰς ἐκστρατείας.

Τὴν ἐπαρχίαν ταύτην πρὸ τριῶν ἐτῶν κατέκτη-
σαν οἱ Ἀγγλοὶ, ἢ μάλλον προσήρτησαν εἰς τὰς
πολυαριθμούς ἐπαρχίας τῆς Ἰνδικῆς Ἑταιρείας, δι'
αἰτίας τὰς ὁποίας εἰσέτι ἐντελῶς δὲν γνωρίζομεν.
Παράδοξον εἶναι ὅτι τοιαύτη εὐφορος ἐπαρχία,
περικυκλουμένη ἀπὸ ἄλλας ὑποτελεῖς, ἔμεινε τόσον
καιρὸν ἐκτὸς τῆς ἐξουσίας τῆς Ἑταιρείας, ὅταν μά-
λιστα συλλογισθῶμεν τὴν εὐκαρπίαν καὶ τὸν πλοῦ-
τον τῆς χώρας. Τὰ σημερινὰ τῶν ἐκεῖ Ἀγγλων
παθήματα, ἡ ἐπίμονος καὶ εἰσέτι ἀπτόητος ἀνταρ-
σία, μαρτυροῦν τὴν φροντίδα καὶ προσοχὴν τῆς
Ἀγγλικῆς Ἑταιρείας εἰς τὴν πρὸ πολλοῦ ἀναμ-
φιβόλως μελετωμένην προσάρτησιν ταύτην. Ἀν
ἀληθεύωσιν ὅλα τὰ παρὰ τῶν Ἀγγλων διηγού-
μενα, ἂν αἱ πραττόμεναι θηριωδία εἶναι καθ' ἐκά-
στην ὁποῖα τὰς διηγούνται οἱ διαφυγόντες τὸν κίν-
δυνον καὶ τὸν θάνατον, λέγω ὅτι δὲν εἶναι οἱ Ἰνδοὶ
τοιοῦτοι. Ἄνδρες ἀναιμάκτως οἱ πλείότεροι καθυ-
ποταχθέντες, καὶ εἰς μακροχρόνιον ὑποταγὴν κρα-
τούμενοι παρ' ὀλιγίστων στρατιωτῶν ξένων, δει-
κνύουν χαρκατῆρα ἀπόλεμον, χαρκατῆρα ὁποῖον δὲν
βλέπομεν εἰς τοὺς ἀσυγκρίτως μαχιμωτέρους λαοὺς
τῆς **Εὐρώπης**. Τὴν τοσαύτην θηριωδίαν καὶ κτη-
νώδη λύσσαν κατὰ τῶν κυριαρχούντων καὶ τῶν
οἰκογενειῶν αὐτῶν, ἀποδίδω εἰς τὴν θρησκείαν τὴν
σκληρύναν τὴν καρδίαν των, καὶ εἰς τὴν πολυετή
τῶν Ἀγγλων ἄφρονα καὶ ἀγέρωχον ὑπεροψίαν.

Ταῦτα πολλοὶ Ἀγγλοὶ ὁμολογοῦν, καὶ ἡ ἀξίει-
παινος τῆς Ἀγγλικῆς μετροπόλεως φροντικὸς νὰ
ἐπικυρωθῇ τὴν κλονιζομένην καὶ κακὸβούλον τῆς
Ἑταιρείας πολιτικὴν ἐν Ἰνδία, θέλει ἐξημερώσει
τὸ φιλέκδικον καὶ μνησίκακον τῶν κακῶς κυβερ-
νωμένων Ἰνδῶν. Πρὸς τούτοις, αἱ ἐπιστολαὶ Ἀγ-
γλων καὶ ξένων πολλῶν, χάριν ἐμπορίας εἰς τὴν
Ἰνδίαν παροικούντων, ὁμοφώνως μετρυροῦν ὅτι οἱ
παροτρύνοντες τοὺς ἀντάρτας Ἰνδοὺς καὶ ἀδικλεί-
πτως ζωपुरοῦντες τὸ δαιμόνιον πνεῦμα τῆς φρι-
κώδους ταύτης ἀνταρσίας, εἶναι Ἰνδοὶ Μωχμεθα-
νοί, καὶ ὅτι ἡ ἀνταρσία εἶναι ἰσχυροτέρα καὶ ἐπι-
μονωτέρα εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους, ὅπου πρὸ πολ-
λοῦ περηγώνισσε τὸ ἐγγύριον θρήσκευμα, ἐθλῆκε
τὰ εἰδωλὰ καὶ ἐκάθησε μετὰ τῆς δόξης καὶ τοῦ
κράτους τῶν Καλιζῶν ἢ μονόθεος λατρεία.

Α. Γ. ΠΑΣΠΑΤΗΣ.

Η ΧΙΟΝΟΣΤΟΙΒΑΣ.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ.)

—οοο—

Αἰθρίαν τινὰ πρωΐαν τοῦ φθινοπώρου, εὐρισκόμεν
πρὸ τριῶν ἐτῶν μετὰ τιναν φίλων ἐν Βαυένῳ, τερ-
πνῷ χωρίῳ, κειμένῳ ἐπὶ τῆς Αὐστριακῆς ὄχθης
τῆς μεγάλης Λίμνης ἢ Μεγαλολίμνης (Lago Mag-
giore). Ἦλθομεν δὲ ἀπὸ τινος παρακειμένης κώμης,
σκοποῦντες νὰ μεταβῶμεν εἰς ἐπίσκεψιν τῶν χα-
ρισμάτων νήτων Βαβρόμαίων καὶ ἄλλων μερῶν τῆς
ἀντίπερην Σαρδικῆς ὄχθης. Νευλώσαντες δὲ λέμβον,
ἠτοιμαζόμεθα νὰ ἐπιβῶμεν, ὁπότε ἐλθὼν ὁρσινός
τις νέος παρεκάλεσεν, ἂν εὐηρεστούμεθα, νὰ παρα-
λάβωμεν καὶ αὐτόν.

Τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ νέου ἐδείκνυν ἀνθρώπον
τρικανταετῆ, ὑψηλὸν τὰ ἀνάστημα, εὐσώμακτον,
καὶ ἡλιοκαῆ· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐξέφραζον γαλή-
νην συνάμα καὶ ζωηρότητα. — Ἐχὼ τὸν ἕνα μου
βραχίονα ἐξηθρωμένον, εἶπε δείξας αὐτόν περιδε-
δεμένον καὶ κρεμαμένον ἀπὸ τοῦ ὤμου, καὶ ἂν
ἐλεοῦντές με, Κύριοι, μὲ διαβιβάσετε εἰς τὸ πέραν
μέρας, θὰ ὑπάγω εἰς τὸν Μαστραντώνην, ξυλαυγόν ἐν
Βαυένῳ, χειροῦργον ἐπιδεξιότατον, διὰ νὰ με ἰα-
τρεύσῃ.

Εἰσακούσαντες προθύμως τὴν αἴτησιν αὐτοῦ, ἐπέ-
βημεν εἰς τὴν λέμβον, καὶ διατάξαμεν τοὺς ναύτας
νὰ πλεύσωσι πρὸς τὸ Βαύενον. Ἦρχισκον δὲ, ὡς
ἦτον ἐπόμενον, νὰ ἐρωτῶμεν αὐτόν περὶ τοῦ ἐπαγ-
γέλματός του, καὶ πῶς ἐξηθρῶσε τὸν βραχίονα.

— Εἶμαι κάτοικος τοῦ Μακάνου, ἀπεκρίθη, ὕλο-
τόμος τὸ ἐπάγγελμα, καὶ ὑπόχρεως νὰ τρέφω σύζυ-
γον, δύο υἱούς καὶ τὸν γηραιὸν πατέρα μου· οἱ
αἰετοὶ μου λέγουσιν ὅτι εἶμαι ἐστία συμφορῶν,
καὶ δὲν ἔχουσιν ἄδικον· διότι ἡ μία δὲν περιμένει
νὰ τελειώσῃ ἢ ἄλλη, καὶ οὕτως ἀείποτε ἔχω δυσ-

τυχίαν κατατήκουσάν με. Χθὲς ὑπῆγα νὰ κόψω
ξύλα εἰς τὸ δάσος τῆς Κοινότητος, καὶ ἡ καρδία
μ' ἔλεγεν ὅτι ἐμελλε νὰ μὲ συμβῇ δυστύχημα·
διότι ἐξερχόμενος τοῦ χωρίου, παρεπάτησα, καὶ
ἔπεσα μακρὺς πλατὺς ἐπὶ τῇ ὁδοῦ· φθάσας δὲ εἰς
τὸ δάσος ἤρχισα κατεσπυσμένως τὴν ἐργασίαν·
ἀλλ' ἡ ἀξίνη δὲν ἔκοπτεν· οἱ δὲ κλάδοι τῶν φυ-
τῶν, ἀντὶ νὰ κόπτονται, ἐκρημνίζοντο. Εὐρισκό-
μεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς κλάδου ὑψηλοῦ, ὡς κωδωνο-
στασίου, ὅτε ἡ ἀξίνη ἔπεσεν ἐξαίφνης ἀπὸ τῆς
χειρός μου, καὶ ἐκρύβη ἐν τῷ μέσῳ πολλῶν καὶ
συμφύτων θάμνων. Ἐγὼ δὲ, μὴ θέλων νὰ κα-
ταβῶ ἀπὸ τοῦ δένδρου, ἐκρεμάσθην ἰσχυρῶς διὰ
τῶν ποδῶν ἀπὸ τῆς κορυφῆς, καὶ ἀφέθην πρὸς τὰ
κάτω, ὡς σταφυλή, νομίζων ὅτι ἐφθάνεν ἡ χεὶρ
μου τὴν ἀξίνην· ἀλλὰ δὲν κατώρθωσα νὰ τὴν
φθάσω τὴν κατηραμένην. Τότε μὲ ἤλθεν ὁ θυμός
μου, διότι ἔχει δίκαιον ἡ Ἐλισαβέτα μου νὰ λέ-
γῃ ὅτι εἶμαι καθ' ὑπερβολὴν παράφορος, καὶ ἠθέ-
λησα νὰ ἀναπηδήσω· ἀλλὰ δὲν κατώρθωσα νὰ
δράξω τὸν κλάδον τὸν ὁποῖον ᾔθελον· οἱ ἀνωθεν
κλάδοι ἐκλίναν τότε, χεῖρες καὶ πόδες ἔμεινον
ἀστήρικτοι, καὶ ἐγὼ κατέπεσα. Ἦτο πολλὰ πιθανὸν
νὰ συντρίψω τὴν κεφαλὴν μου, ἀλλ' εὐτυχῶς μόνον
τὸν βραχίονα ἐξηθρῶσα. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν δὲν
τὸ ἠσθάνθην, ἐπειδὴ ἐνόμισα ὅτι ἀπλῶς ἐπληγώ-
θην· ἀλλὰ δοκιμάσας νὰ λάβω εἰς χεῖρας τὴν κα-
τηραμένην ἀξίνην, ἠσθάνθην ὅτι ὁ βραχίον μου
δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν κρατήσῃ. Ἐπανελθὼν λοιπὸν
εἰς τὴν οἰκίαν, εὗρηκα τὴν σύζυγόν μου ἐπὶ τῆς
κλίνης πάσχουσαν πυρετόν. Ὅθεν οὐδὲ ἠθέλησα
νὰ εἶπω τι, ἐπειδὴ ἡ εὐλογημένη τέκεται καὶ διὰ
τὸ παραμικρόν, ἀλλ' ἀπῆλθον πρὸς τὴν θεράπαιναν
τοῦ ἐφημερίου, τὴν Θηρεσίαν, γυναῖκα ὑποχρεωτι-
κὴν καὶ εἰδήμονα ὁπωσοῦν παντός πράγματος, ἐ-
νίστα δὲ διὰ τινων ἰδιαιτέρων ἱατρικῶν θεραπειῶν
ἔσαν ὅσα δὲν δύνανται περίφημοι ἱατροί. Ἡ συντέ-
κνισσα Θηρεσία ἐξετάσασα τὸν βραχίονα, ἐνόησε
παρευθὺς ὅτι ἦταν ἐξηθρωμένος. Ἐπέθεσε λοιπὸν
κατάπλασμα, καὶ μὲ ἐσυμβούλευσε νὰ μὴ χρυσ-
ταῖσθαι, ἀλλὰ νὰ διευθυνθῇ ἀπὸ μέρους αὐτῆς πρὸς
τὸν ἐν Βαυένῳ λεπτοουργόν. Μαίνεις δὲ εἰς τὴν οἰ-
κίαν αὐτῆς μέχρι τῆς νυκτός, ἐπέστρεψεν εἰς τὰ
ἴδια, καὶ προφασισθεὶς ὅτι ἀπνύδησα, κατεκλί-
θην· καὶ ἔπασχον μὲν δι' ὅλης τῆς νυκτός, ἀλλὰ
δὲν ἀπέδειξά τι· διὰ οὗδ' ἐνόησε τὸ παραμικρόν ἡ
δυστυχὴς Ἐλισαβέτα μου. Σήμερον ὅμως τὸ πρωῒ,
μόλις εἶδα ὅτι ἐχάραξε, καὶ εὐθὺς ἀνεχώρησα κρυ-
φίως, εἰπὼν πρὸς τὸν πατέρα μου ὅτι ἀπέρχομαι
δι' ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν εἰς Βαύενον. Ὁμολογῶ ὅτι
εἰσέτι αἰσθάνομαι πόνον σφοδρόν· ἀλλ' ἐλπίζω, ὅτι
ὁ Μαστραντώνης θέλει μὲ βοηθήσει καὶ ἀποκατα-
στήσει ἱκανὸν νὰ ἀναλάβω ἐντὸς ὀλίγου τὸ ἔργον
μου. Ἀλλά, γεννηθήτω τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου!
Αὐτὸς βλέπει, καὶ προβλέπει, καὶ γινώσκει τὰς ἀ-
νάγκας μου· καὶ σήμερον ἀκόμη θέλει εὐσπλαγχνι-
σθῇ καὶ ἐμὲ καὶ τὰ τέκνα μου.

Κατενύχθημεν ἐκ τῆς διηγήσεως τοῦ καλοῦ ὑ-